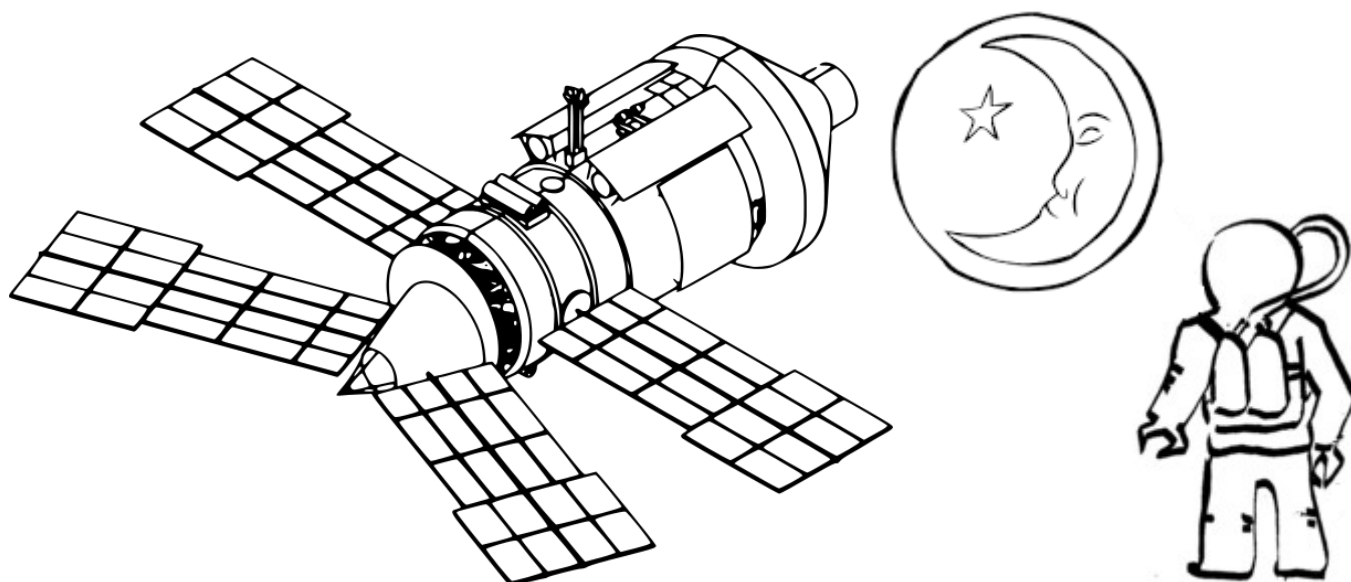

DRUŽICA

Vo vesmíre obiehajú menšie telesá okolo väčších. Sú to družice. Niektoré sú prirodzené, iné umelé, vytvorené človekom.

Naša Zem má len jednu veľkú prirodzenú družicu. Je to Mesiac. Planéta Mars má dve družice, Jupiter až šesť. Čo tieto družice udržuje na obežnej dráhe okolo ich planéty? Príťažlivosť telesa, okolo ktorého obiehajú. Od roku 1957 má aj umelé družice. Sú to telesá, ktoré vyrobili ľudia, a ktoré boli raketou vynesené na obežnú dráhu okolo Zeme. Pomocou umelých družíc začali ľudia poznávať vesmír. Dnes vysielajú umelé družice do vesmíru viaceré štáty - Rusko, USA, Čína. Sú to družice prieskumné, spravodajské, meteorologické, družice určené na prenášanie správ, tzv. spojovacie družice, ktoré prenášajú rozhlasové a televízne programy, ale aj telefónne hovory na veľké vzdialenosti.

Družica, v ktorej je ľudská posádka, sa nazýva kozmická loď.

Odpovedaj na otázky:

1. Ako sa nazývajú menšie telesá, ktoré vo vesmíre obiehajú okolo väčších?

_____

2. Aké družice poznáme? _____

3. Koľko prirodzených družíc má naša Zem a ako sa volá? _____

4. Ktorá planéta má šesť prirodzených družíc? _____

5. Od ktorého roku má Zem aj umelé družice? _____

6. Čo sú to umelé družice Zeme? _____

7. Ktoré štáty vysielajú umelé družice do vesmíru? _____

8. Aké umelé družice vysielajú tieto štáty do vesmíru? _____

_____

9. Družica, v ktorej je ľudská posádka, sa nazýva _____

10. Vyhľadaj a napíš všetky vlastné podstatné mená (každé iba raz). _____

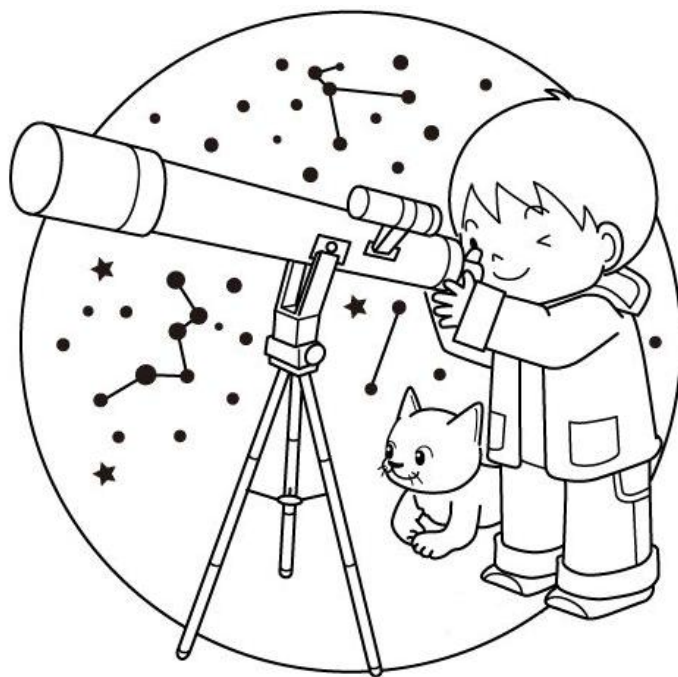
_____

HVIEZDY

V noci vidíme na oblohe tisíce hviezd. Sú to vlastne veľké slnká, ktoré svietia vlastným svetlom.

Hviezdy majú rôznu farbu: bývajú biele, žltkasté aj červené, podľa toho, ako sú žeravé. Väčšina z nich je ako naše Slnko. Malé sa nám vidia preto, lebo sú od našej Zeme nesmierne ďaleko. Najbližšia hviezda k slnečnej sústave sa volá Proxima Centauri. Jej svetlo k nám letí až 4 roky, kým svetlo od nášho Slnka k nám doletí za 8 a $\frac{1}{4}$ minúty.

Ľudia v zoskupení hviezd videli rozličné obrazce a podľa toho ich aj pomenovali, napríklad súhvezdie Veľkého voza. V súhvezdí Malého voza je hviezda Severka, ktorá stojí nad severným pólom našej zemegule. Podľa nej ľudia oddávna určovali svetové strany. Niekedy sa na oblohe zjaví hviezda s dlhým chvostom. Je to kométa.

Odpovedaj na otázky:

1. Kedy vidíme na oblohe tisíce hviezd? _____
2. Čo sú to vlastne hviezdy? _____
3. Akú farbu majú hviezdy? _____
4. Najbližšia hviezda k slnečnej sústave sa volá _____
5. Jej svetlo k nám letí _____
6. Ako ľudia pomenovali niektoré zoskupenia hviezd? _____
_____
7. Nad ktorým pólom našej zemegule stojí Severka? _____
8. Ako sa volá hviezda s dlhým chvostom? _____
9. Z textu vypíš všetky vybrané slová. _____